

Sodišče: Vrhovno sodišče

Oddelek: Upravni oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSRS:2022:I.UP.3.2022

Evidenčna številka: VS00053710

Datum odločbe: 09.02.2022

Opravična številka II.stopnje: UPRS Sodba in sklep I U 1753/2021

Senat: Brigita Domjan Pavlin (preds.), Andrej Kmecl (poroč.), mag. Tatjana Steinman

Področje: PRAVO EVROPSKE UNIJE - PRAVO VIZUMOV, AZILA IN PRISELJEVANJA - UPRAVNI SPOR

Institut: mednarodna zaščita - prosilec iz Irana - *omejitev gibanja* prosilcu za *azil* - odprava sklepa o omejitvi *gibanja* - znatna nevarnost pobega prosilca - predaja prosilca odgovorni državi članici EU - *omejitev gibanja* prosilca zaradi predaje odgovorni državi - pridržanje prosilca za namen predaje odgovorni državi članici - zmotna uporaba materialnega prava - ugoditev pritožbi

Zveza: Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnjega za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva člen 28, 28/1, 28/2, 28/3. ZMZ-1 člen 84, 84/1, 84/1-5, 84a, 84a-3. ZUS-1 člen 79, 79/1

Jedro

Čeprav države članice zaradi zagotovitve postopka predaje osebe ne smejo pridržati zgolj zato, ker v zvezi z njo poteka postopek iz te uredbe, pa lahko pod določenimi pogoji osebo pridržijo, kadar obstaja znatna nevarnost, da bo ta oseba pobegnila.

28. člena Uredbe Dublin III ni mogoče razumeti tako, da je pogoj za izrek ukrepa pridržanja sprožitev ustreznih postopkov za ponovni sprejem osebe v katero od držav članic. Takšen pogoj namreč iz navedenih določb uredbe ne izhaja. Ravno nasprotno. Četrty pododstavek ureja prav primer, ko je zahteva za sprejem ali ponovni sprejem osebe vložena po tem, ko je oseba že pridržana. V takšnem primeru mora biti zahteva za sprejem ali ponovni sprejem predložena v roku enega meseca od vložitve prošnje, če država članica tega roka ne spoštuje, je treba pridržano osebo izpustiti..

Pritožnica k izvedbi potrebnih upravnih postopkov (to je k predložitvi zahteve za sprejem ali ponovni sprejem) ni zavezana že pred izrekom pridržanja, ampak mora to storiti najpozneje v roku enega meseca od podaje prošnje. Posledično pritožnici tudi ni mogoče očitati, da bi morala navedbe o tem, ali je navedene postopke že izvedla, podati v sklepu o pridržanju tožnika.

Izrek

Pritožbi se ugotovi, I. točka izreka sodbe in sklepa Upravnega sodišča Republike Slovenije I U 1753/2021-14 z dne 8. 12. 2021 se razveljavi in se zadeva v tem delu vrne istemu sodišču v nov postopek.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je z izpodbijano sodbo in sklepom ugodilo tožnikovi tožbi in odpravilo sklep toženke, št. 2142-3552/2021/7 (122-02) z dne 25. 11. 2021 (I. točka izreka) ter ugodilo zahtevi za izdajočasne odredbe tako, da se takoj po prejemu te sodne odločbe preneha izvajati ukrep pridržanja tožnika na prostore Centra za tujce na podlagi navedenega sklepa (II. točka izreka). S citiranim sklepom je toženka odločila, da se tožnika pridrži zaradi predaje odgovorni državi članici v skladu z 28. členom Uredbe EU št. 604/2013¹ (v nadaljevanju Uredba Dublin III), in sicer na prostore Centra za tujce od 4. 12. 2021 od 15.30 ure do prenehanja razloga, vendar najdalj za šest tednov od takrat, ko bo odgovorna država članica eksplicitno ali implicitno odobrila zahtevo za ponovni sprejem, oziroma od takrat, ko bo prenehal veljati morebiten odločilni učinek tožbe na odločitev o predaji v odgovorno državo članico.

2. Iz obrazložitve izpodbijane sodbe izhaja, da je pogoj za ukrep pridržanja na podlagi drugega odstavka 28. člena Uredbe Dublin III znatna nevarnost pobega, ta ukrep pa je mogoče izreči le osebi, v zvezi s katero poteka postopek predaje. Sodišče prve stopnje je presodilo, da se toženka v sklepu ni opredelila do drugega pogoja, saj je navedla, da podatki sistema Eurodac izkazujejo, da je tožnik predhodno že vložil prošnjo za mednarodno zaščito v Nemčiji in dvakrat na Nizozemskem, ne pa tudi, ali je glede na te ugotovitve sprožila ustrezne postopke za ponovni sprejem tožnika v katero od teh držav in če da, v katero. Zato so po presoji sodišča prve stopnje v tem delu razlogi izpodbijanega sklepa tako (bistveno) pomanjkljivi, da se ga ne da preizkusiti, kar predstavlja absolutno bistveno kršitev pravil upravnega postopka iz 7. točke drugega odstavka 237. člena ZUP v zvezi s tretjim odstavkom 27. člena ZUS-1. Sodišče prve stopnje je pojasnilo, da toženka z navedbami v odgovoru na tožbo, da je v teku postopek predaje tožnika Nemčiji, ki je odgovorna država članica za obravnavo njegove prošnje, ne more nadomestiti pomanjkljive obrazložitve sklepa. Ker v zvezi z odreditvijo ukrepa omejitve *gibanja* na Center za tujce po peti alineji prvega odstavka 84. člena v zvezi s 3. alinejo 84. a člena ZMZ-1 niso bila upoštevana pravila postopka, saj v zvezi z omejitvijo *gibanja* ni razlogov o odločilnem dejstvu, ki se nanaša na postopek predaje tožnika po Uredbi Dublin III, je sklep odpravilo.

3. Toženka (v nadaljevanju pritožnica) je zoper sodbo vložila pritožbo zaradi zmotne uporabe materialnega prava. Navaja, da 28. člena Uredbe Dublin III ni mogoče razumeti na način, da bi morala toženka že v času, ko osebi omeji gibanje, sprožiti ustrezne postopke za predajo te osebe. Meni, da to izhaja iz tretjega odstavka navedenega člena, ki določa, da lahko država v primerih pridržanja prosi za nujni odgovor. Trdi, da lahko država osebo najprej pridrži in šele nato zaprosi za odgovor za sprejem in ponovni sprejem, pri čemer se sklicuje na sodno prakso Sodišča Evropske unije. Pojasnjuje, da sta bili zahtevi za ponovni sprejem tožnika poslani še isti dan, ko mu je bilo omejeno gibanje, vendar po samem ustnem izreku omejitve *gibanja*. Predlaga, naj Vrhovno sodišče pritožbi ugotovi in izpodbijano sodbo spremeni tako, da se tožba zavrne, podrejeno pa, da se izpodbijano sodbo razveljavi ter zadevo vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje.

4. Toženka je vložila odgovor na pritožbo, v katerem predlaga zavrnitev pritožbe.

5. Pritožba je utemeljena.

6. V prvem odstavku 84. člena ZMZ-1 je določeno, da v primeru, če ni mogoče po določbah tega zakona zagotoviti doseganja ciljev po določbah tega odstavka, lahko prosilcu pristojni organ odredi ukrep obveznega zadrževanja na območje *azilnega doma* ali njegove izpostave iz zakonsko določenih razlogov, med drugim tudi v skladu z 28. členom Uredbe Dublin III (5. alineja prvega odstavka 84. člena ZMZ-1).

7. Prvi odstavek 28. člena Uredbe Dublin III določa, da države članice ne smejo pridržati osebe zgolj zato, ker v zvezi z njo poteka postopek, določen v tej uredbi. Drugi odstavek navedenega člena določa, da kadar obstaja znatna nevarnost, da bo oseba pobegnila, lahko države članice na podlagi presoje vsakega posameznega primera zadevno osebo pridržijo, da bi omogočile izvedbo postopkov za predajo v skladu s to uredbo, vendar le, če je ukrep pridržanja sorazmeren in ni mogoče učinkovito uporabiti drugih manj prisilnih ukrepov. Iz navedenih odstavkov torej izhaja, da čeprav države članice zaradi zagotovitve postopka predaje osebe ne smejo pridržati zgolj zato, ker v zvezi z njo poteka postopek iz te uredbe, pa lahko pod določenimi pogoji osebo pridržijo, kadar obstaja znatna nevarnost, da bo ta oseba pobegnila.

8. Ta možnost pa je omejena zlasti s tretjim odstavkom 28. člena Uredbe Dublin III, ki v prvem pododstavku natančneje določa, da traja pridržanje čim manj časa in ne sme trajati dlje, kot je razumno potrebno za skrbno izvedbo potrebnih upravnih postopkov vse do izvršitve predaje. Za uresničitev tega načela je z drugim pododstavkom določeno, da kadar je oseba pridržana v skladu s tem členom, rok za predložitev zahteve za sprejem ali ponovni sprejem ni daljši od enega meseca od vložitve prošnje. Četrti pododstavek nadalje določa, da kadar država članica, ki daje zahtevo, zahteve za sprejem ali ponovni sprejem ne predloži v predpisanem roku, oseba ne sme biti več pridržana.

9. Po presoji Vrhovnega sodišča pritožnica utemeljeno opozarja, da 28. člena Uredbe Dublin III ni mogoče razumeti tako, da je pogoj za izrek ukrepa pridržanja sprožitev ustreznih postopkov za ponovni sprejem osebe v katero od držav članic. Takšen pogoj namreč iz navedenih določb uredbe ne izhaja. Ravno nasprotno. Četrti pododstavek ureja prav primer, ko je zahteva za sprejem ali ponovni sprejem osebe vložena po tem, ko je oseba že pridržana. V takšnem primeru mora biti zahteva za sprejem ali ponovni sprejem predložena v roku enega meseca od vložitve prošnje, če država članica tega roka ne spoštuje, je treba pridržano osebo izpustiti. Navedeno presojo potrjuje tudi sodba Sodišča Evropske unije v zadevi C-647/16, v kateri je sodišče pojasnilo, da je iz drugega in tretjega odstavka 28. člena Uredbe Dublin III jasno razvidno, da je državam članicam dovoljeno, da zadevnim osebam omejijo gibanje, še preden se zahteva za sprejem ali ponovni sprejem vloži v državi članici, na katero je zahteva naslovljena, če so pogoji iz tega člena izpolnjeni.²

10. Glede na navedeno je sodišče prve stopnje napačno presodilo, da so razlogi pritožničinega sklepa o pridržanju tožnika pomanjkljivi, ker pritožnica v njem ni navedla, ali je (glede na ugotovitve v postopku) sprožila ustrezne postopke za ponovni sprejem tožnika v katero od držav članic. Pritožnica namreč k izvedbi potrebnih upravnih postopkov (to je k predložitvi zahteve za sprejem ali ponovni sprejem) ni zavezana že pred izrekom pridržanja, ampak mora to storiti najpozneje v roku enega meseca od podaje prošnje. Posledično pritožnici tudi ni mogoče očitati, da bi morala navedbe o tem, ali je navedene postopke že izvedla, podati v sklepu o pridržanju tožnika.

11. Ker je sodišče prve stopnje napačno uporabilo materialno pravo in pri tem ni presojalo oziroma ugotavljalo dejanskega stanja, je Vrhovno sodišče pritožbi ugodilo, izpodbijano sodbo razveljavilo in zadevo vrnilo sodišču prve stopnje, da opravi nov postopek (prvi odstavek 79. člena ZUS-1). V ponovnem postopku bo moralo sodišče prve stopnje vsebinsko presojati pritožničin sklep o pridržanju tožnika, pred tem pa bo moralo (glede na pravnomočno odločitev o predlogu za izdajo začasne odredbe, da se preneha izvajati pridržanje tožnika) preveriti obstoj procesnih predpostavk za odločanje o tožbi. Vrhovno sodišče se namreč

zaradi odsotnosti navedb pravnih strank v tej smeri do vprašanja obstoja pravnega interesa za tožbo ni moglo opredeliti.

-----
¹ Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (prenovitev).

² Tako SEU v zadevi C-647/16, *Adil Hassan proti Préfet du Pas-de-Calais*, z dne 31. 5. 2018, točka 67.

Datum zadnje spremembe: 07.03.2022